

Δ.Σ.

Αριθμός 1710/2011

ΤΟ ΕΦΕΤΕΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΤΜΗΜΑ Η΄

ΣΥΓΚΡΟΤΗΘΗΚΕ από τους Δικαστές Κωνσταντίνου Βαμβακίδη, Πρόεδρο Εφετών, Ανδρονίκη Τυραννίδου, και Κλεόβουλο - Δημήτριο Κοκκορό, Εισηγητή, Εφέτες και τη Γραμματέα Νικολέττα Νέδα.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕ δημόσια στο ακροατήριό του την 6 Μαΐου 2011 για να δικάσει την υπόθεση μεταξύ:

Α' ΕΦΕΣΗ [3]

ΤΩΝ ΕΚΚΑΛΟΥΝΤΩΝ - ΕΝΑΓΟΜΕΝΩΝ: 1) Της ομόρρυθμης εταιρίας με την επωνυμία «
», που εδρεύει στην
, και εκπροσωπείται νόμιμα, 2)
, κατοίκου
ως ομορρύθμου μέλους της ως άνω , και 3)
συζύγου , κατοίκου
, ως ομορρύθμου μέλους της ως άνω ,
οι οποίοι άπαντες παραστάθηκαν δια του πληρεξουσίου
τους δικηγόρου Απόστολου Πλάκα ( ), ο
οποίος κατέθεσε μονομερή δήλωση του άρθρου 242 του
ΚΠολΔ.

ΤΟΥ ΕΦΕΣΙΒΛΗΤΟΥ - ΕΝΑΓΟΝΤΟΣ:

, κατοίκου
, ο

Σελ. 2^η της υπ' αριθμ. 1710/2011 απόφασης του Εφετείου Θεσσαλονίκης
οποίος παραστάθηκε δια του πληρεξουσίου του
δικηγόρου Φώτιου Τσολακίδη ( ), ο
οποίος κατέθεσε προτάσεις.

Β' ΕΦΕΣΗ [4]

ΤΟΥ ΕΚΚΑΛΟΥΝΤΟΣ - ΕΝΑΓΟΝΤΟΣ:

, κατοίκου
, ο
οποίος παραστάθηκε δια του πληρεξουσίου του
δικηγόρου ; ο
οποίος κατέθεσε προτάσεις.

ΤΩΝ ΕΦΕΣΙΒΛΗΤΩΝ - ΕΝΑΓΟΜΕΝΩΝ: 1) Της

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ
Ο ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ

ομόρρυθμης εταιρίας με την επωνυμία «
», που εδρεύει στην
, και εκπροσωπείται νόμιμα, 2)

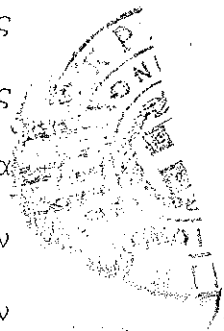
ως ομορρύθμου μέλους της ως άνω , και 3)
συζύγου , κατοίκου
, ως ομορρύθμου μέλους της ως άνω ,
οι οποίοι άπαντες παραστάθηκαν δια του πληρεξουσίου
τους δικηγόρου Απόστολου Πλάκα ( ), ο
οποίος κατέθεσε μονομερή δήλωση του άρθρου 242 του
ΚΠολΔ.

Ο ενάγων με αγωγή του κατά των εναγομένων
προς το Πολυμελές Πρωτοδικείο Θεσσαλονίκης (αριθμ.
εκθ. καταθ. 23870/8-5-2007), ζήτησε ό,τι αναφέρει
σ' αυτήν. Το Δικαστήριο εξέδωσε την με αριθμό

Σελ. 4^η της υπ' αριθμ. 1710/2011 απόφασης του Εφετείου Θεσσαλονίκης

Επομένως, πρέπει, αφού συνεκδικασθούν, λόγω της μεταξύ τους πρόδηλης συνάφειας και της διευκόλυνσης της διεξαγωγής της δίκης (άρθρο 246 ΚΠολΔ) να γίνουν τυπικά δεκτές και να εξετασθούν κατά την ίδια διαδικασία για το παραδεκτό και το βάσιμο των λόγων τους (άρθρο 533 παρ.1 ΚΠολΔ).

Ο ενάγων και ήδη εκκαλών και εφεσίβλητος, με την από 8-5-2007 αγωγή του ενώπιον του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης, ζήτησε να αναγνωρισθεί πνευματικός δημιουργός των αναφερόμενων στην αγωγή έργων και να υποχρεωθούν οι εναγόμενοι και ήδη εκκαλούντες και εφεσίβλητοι να του καταβάλουν, εις ολόκληρον ο καθένας, το ποσό των 354.000 ευρώ, ως αποζημίωση και ως χρηματική ικανοποίηση λόγω ηθικής βλάβης, με το νόμιμο τόκο από την επομένη της επίδοσης της αγωγής έως την εξόφληση. Επί της αγωγής αυτής εκδόθηκε, αντιμωλία των διαδίκων, η με αριθμό 8645/2010 οριστική απόφαση του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης, με την οποία έγινε κατά ένα μέρος δεκτή η αγωγή, αναγνωρίστηκε ο ενάγων πνευματικός δημιουργός των αναφερομένων στην απόφαση έργων και υποχρεώθηκαν οι εναγόμενοι να καταβάλουν στον ενάγοντα, εις ολόκληρον ο καθένας, το ποσό των 19.000 ευρώ με το νόμιμο τόκο από την επομένη της επίδοσης της αγωγής έως την εξόφληση του ποσού. Κατά της απόφασης αυτής

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ
Ο ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ

Σελ. 3^η της υπ' αριθμ. 1710/2011 απόφασης του Εφετείου Θεσσαλονίκης 8645/2010 οριστική απόφασή του με την οποία δέχθηκε εν μέρει την αγωγή. Κατά της απόφασης αυτής παραπονούνται ο ενάγων και οι εναγόμενοι και ήδη εκκαλούντες με τις αντίθετες εφέσεις τους α) (αριθμ. εκθ. καταθ. 3833/6-10-2010) και β) (αριθμ. εκθ. καταθ. 3844/6-10-2010), αντίστοιχα.

Κατά τη συζήτηση της υπόθεσης και κατά την εκφώνηση της από το σχετικό πινάκιο στη σειρά της ο πληρεξούσιος δικηγόρος των εκκαλούντων της α' έφεσης και εφεσιβλήτων της β' έφεσης δεν παραστάθηκε στο ακροατήριο αλλά κατέθεσε μονομερή δήλωση του άρθρου 242 του ΚΠολΔ, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 3 του Ν. 1649/1986 και προκατέθεσε προτάσεις. Αντίθετα ο πληρεξούσιος δικηγόρος του εφεσιβλήτου της α' έφεσης και εκκαλούντος της β' έφεσης παραστάθηκε και αναφέρθηκε στις προτάσεις που κατέθεσε.

ΜΕΛΕΤΗΣΕ ΤΗ ΔΙΚΟΓΡΑΦΙΑ ΚΑΙ

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

Οι κρινόμενες αντίθετες εφέσεις με αριθμούς κατάθεσης 3833/6-10-2010 και 3844/6-10-2010 κατά της με αριθμό 8645/2010 οριστικής απόφασης του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης, που εκδόθηκε κατά την τακτική διαδικασία, ασκήθηκαν νομότυπα και εμπρόθεσμα, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 495, 511, 513, 516, 518 παρ.1 ΚΠολΔ.

Σελ. 5^η της υπ' αριθμ. 1710/2011 απόφασης του Εφετείου Θεσσαλονίκης

παραπονούνται αμφότεροι οι διάδικοι με τις αντίθετες εφέσεις τους, για εσφαλμένη ερμηνεία και εφαρμογή του νόμου και κακή εκτίμηση των αποδείξεων και ζητούν την εξαφάνιση της, με σκοπό ο μὲν ενάγων να γίνει καθ' ολοκληρίαν δεκτή η αγωγή του, οι δε εναγόμενοι να απορριφθεί αυτή στο σύνολό της.

Όπως προκύπτει από τις διατάξεις του νόμου περί πνευματικής ιδιοκτησίας (άρθρα 1επ. Ν.2121/1993), οι πνευματικοί δημιουργοί, με τη δημιουργία του έργου αποκτούν πάνω σ' αυτό πνευματική ιδιοκτησία, που περιλαμβάνει, ως αποκλειστικά και απόλυτα δικαιώματα, το δικαίωμα της εκμετάλλευσης του έργου (περιουσιακό δικαίωμα) και το δικαίωμα της προστασίας του προσωπικού τους δεσμού προς αυτό (ηθικό δικαίωμα), τα οποία περιλαμβάνουν τις εξουσίες που προβλέπονται στα άρθρα 3 και 4 του ως άνω νόμου. Από το συνδυασμό των ως άνω διατάξεων, προκύπτει ότι το έργο, ως πνευματικό δημιούργημα λόγου, τέχνης ή επιστήμης, που εκφράζεται με οποιαδήποτε μορφή, προστατεύεται από τις εν λόγω και λοιπές διατάξεις του νόμου αυτού, εφόσον ανταποκρίνεται στις προϋποθέσεις της γενικής ρήτηρας του άρθρου 2 παρ.1, δηλαδή εφόσον είναι πρωτότυπο. Η «πρωτοτυπία», η έννοια της οποίας δεν προσδιορίζεται γενικά από το νόμο είναι η κρίση ότι κάτω από παρόμοιες συνθήκες και με τους

ίδιους στόχους κανέναν άλλος δημιουργός, κατά λογική πιθανολόγηση, δεν θα ήταν σε θέση να δημιουργήσει έργο όμοιο ή ότι παρουσιάζει μια ατομική ιδιομορφία ή ένα ελάχιστο **όριο** δημιουργικού ύψους, έτσι ώστε να ξεχωρίζει και να διαφοροποιείται από τα έργα της καθημερινότητας ή από άλλα παρεμφερή γνωστά έργα (ΑΠ 152/2005 ΔΕΕ 2005.1177). Η προσβολή του πνευματικού έργου γίνεται με κάθε πράξη που επεμβαίνει στις εξουσίες (ηθικές και περιουσιακές), εφόσον η πράξη αυτή γίνεται χωρίς άδεια του δημιουργού και δεν συντρέχουν λόγοι άρσης του παρανόμου, όπως συναίνεση του δημιουργού, συμβατικός περιορισμός κ.λ.π. Περαιτέρω, στο άρθρο 65 του Ν. 2121/1993 προβλέπεται ένα πλέγμα αστικών κυρώσεων που ισχύει ενιαία σε κάθε περίπτωση προσβολής της πνευματικής ιδιοκτησίας, χωρίς ν' αποκλείεται η συμπληρωματική εφαρμογή του ΑΚ. Συγκεκριμένα με το άρθρο 65, ο δημιουργός μπορεί να εγείρει αναγνωριστική αγωγή του δικαιώματος του, αγωγή για άρση της προσβολής και παράλειψη αυτής στο μέλλον, αγωγή για απόδοση του κέρδους και αγωγή για αποζημίωση και χρηματική ικανοποίηση λόγω ηθικής βλάβης. Ειδικότερα η προσβολή του απολύτου και αποκλειστικού δικαιώματος της πνευματικής ιδιοκτησίας, συνιστά πράξη παράνομη και εφόσον γίνεται υπαίτια, συνιστά αδικοπραξία,

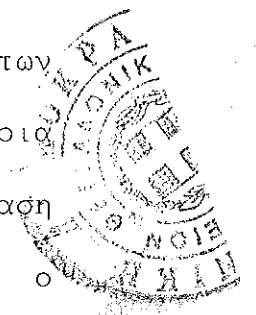

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ
Ο ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ

Σελ. 7^η της υπ' αριθμ. 1710/2011 απόφασης του Εφετείου Θεσσαλονίκης

επειδή ενέχει αφ' εαυτής εναντίωση προς την αποκλειστική εξουσία του δικαιούχου. Έτσι το άρθρο 65 Ν.2121/1193 αποτελεί ειδική διάταξη σε σχέση με το άρθρο 914 ΑΚ, το οποίο εφαρμόζεται, όπου η ως άνω ειδική διάταξη αφήνει κενά και στο βαθμό που δεν είναι ασυμβίβαστη η ανάλογη εφαρμογή με το νομοθετικό πνεύμα που διέπει τις διατάξεις των άρθρων 63 επ. Ν.2121/1993. Η υπαιτιότητα απαιτείται μόνο για την αξίωση αποζημίωσης, ενώ η ίδια η πράξη της προσβολής συνεπάγεται και το παράνομο. Προς διευκόλυνση της απόδειξης της ζημίας του δικαιούχου και του προσδιορισμού της πλήρους αποζημίωσης καθορίζεται, με το άρθρο 65 παρ.8 εδ.β Ν.2121/1993 ένα ελάχιστο όριο αποζημίωσης, που είναι το διπλάσιο της αμοιβής που συνήθως ή κατά νόμο καταβάλλεται για το είδος της εκμετάλλευσης που έκανε χωρίς άδεια ο υπόχρεος (ΑΠ 872/2009 ΕΛΛΔνη 2009.1007). Ειδικότερα, σε περίπτωση προσβολής με αντιγραφή, διασκευή ή προσαρμογή του έργου, ο δικαιούχος υποχρεούται να επικαλεσθεί και να αποδείξει το γεγονός ότι είναι φορέας του δικαιώματος πνευματικής ιδιοκτησίας, την ταυτότητα ή ουσιαστική ομοιότητα μεταξύ του πρωτότυπου έργου και του προσβάλλοντος έργου και την πράξη προσβολής των ηθικών ή περιουσιακών εξουσιών. Για την έγερση αγωγής παράλειψης και άρσης αρκεί η επίκληση της

προσβολής χωρίς να απαιτείται και απόδειξη των πραγματικών περιστατικών που υπάγονται στην έννοια της αμέλεια ή του δόλου. Εξάλλου, επειδή η επέμβαση στο δικαίωμα είναι καταρχήν πράξη παράνομη, ο δικαιούχος δεν οφείλει να αποδείξει το γεγονός ότι η προσβολή έγινε χωρίς την άδεια του. Τέλος, εφόσον ο δημιουργός ζητά αποζημίωση θα πρέπει να αποδείξει, εκτός από την υπαιτιότητα του προσβάλλοντος, το μέγεθος της ζημίας (βλ. Μ.Θ. Μαρίνος «Η προσβολή του δικαιώματος πνευματικής ιδιοκτησίας και συγγενικών δικαιωμάτων», Δ.Σκούρτης «Οι καινοτομίες της αυτόνομης προστασίας του Ν. 2121/1993»). Στην προκειμένη περίπτωση, ο ενάγων ισχυρίστηκε ότι είναι δημιουργός των δυο περιγραφομένων αναλυτικά χαρτών, οι οποίοι έχουν πρωτοτυπία στη θεματική του σύλληψη και επεξεργασία και ότι οι εναγόμενοι τους φωτοτύπησαν και τους πωλούσαν χωρίς τη συναίνεση του, αφού αντικατέστησαν το λογότυπο του με τον δικό τους, προκαλώντας του έτσι περιουσιακή ζημία και ηθική βλάβη. Για τους λόγους αυτούς ζήτησε να αναγνωρισθεί το πνευματικό του δικαίωμα στους χάρτες αυτούς, να υποχρεωθούν οι εναγόμενοι να αποσύρουν όλα τα αντίγραφα τους, να πάψουν στο μέλλον οποιαδήποτε ανάλογη ενέργεια, να υποχρεωθούν να του καταβάλουν το ποσό των 354.000 ευρώ ως

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ
Ο ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ

Σελ. 9^η της υπ' αριθμ. 1710/2011 απόφασης του Εφετείου Θεσσαλονίκης αποζημίωση και ως χρηματική ικανοποίηση λόγω ηθικής βλάβης και να καταδικασθούν στα δικαστικά του έξοδα. Με το περιεχόμενο αυτό η αγωγή είναι πλήρως ορισμένη, αφού περιλαμβάνει όλα τα αναγκαία στοιχεία που αναφέρονται στη μείζονα σκέψη και είναι νόμιμη στηριζόμενη στις διατάξεις που προαναφέρθηκαν, όπως ορθά δέχθηκε και το πρωτοβάθμιο δικαστήριο με την εκκαλουμένη απόφασή του. Επομένως, οι δυο πρώτοι λόγοι της από 5-10-2010 έφεσης των εναγομένων με τους οποίους υποστηρίζονται τα αντίθετα πρέπει να απορριφθούν ως αβάσιμοι.

Σύμφωνα με το άρθρο 281 ΑΚ το δικαίωμα θεωρείται ότι ασκείται καταχρηστικά, όταν η συμπεριφορά του δικαιούχου που προηγήθηκε ή η πραγματική κατάσταση που διαμορφώθηκε κατά το χρονικό διάστημα που μεσολάβησε ή οι περιστάσεις που μεσολάβησαν, χωρίς κατά νόμο να εμποδίζουν τη γένεση ή να επάγονται την απόσβεση του δικαιώματος, καθιστούν μη ανεκτή τη μεταγενέστερη άσκησή του, κατά τις περί δικαίου και ηθικής αντίληψης του μέσου κοινωνικού ανθρώπου, αφού τείνει στην ανατροπή της κατάστασης που δημιουργήθηκε υπό ορισμένες ειδικές συνθήκες και διατηρήθηκε για πολύ χρόνο με το επακόλουθο να συνεπάγεται επαχθείς συνέπειες για τον υπόχρεο (ολΑΠ 17/1295, ΑΠ

Σελ. 10^η της υπ' αριθμ. 1710/2011 απόφασης του Εφετείου Θεσσαλονίκης (701/2009 ΕΛΛΔνη 2009.1026). Απαιτείται δηλαδή για να χαρακτηριστεί καταχρηστική η άσκηση του δικαιώματος να έχει δημιουργηθεί στον υπόχρεο, από τη συμπεριφορά του δικαιούχου σε συνάρτηση και με εκείνη του υπόχρεου και μάλιστα ευλόγως η πεποίθηση ότι ο δικαιούχος δεν πρόκειται να ασκήσει το δικαίωμά του. Απαιτείται ακόμη οι πράξεις του υπόχρεου και η υπ' αυτού δημιουργηθείσα κατάσταση, που συνεπάγεται επαχθείς για τον υπόχρεο επιπτώσεις, να τελούν σε αιτιώδη σχέση με την προηγούμενη συμπεριφορά του δικαιούχου, το ζήτημα δε αν οι συνέπειες που συνεπάγεται η άσκηση του δικαιώματος είναι επαχθείς για τον υπόχρεο, πρέπει να αντιμετωπίζεται και σε συνάρτηση με τις αντίστοιχες συνέπειες που μπορεί να επέλθουν σε βάρος του δικαιούχου από την παρακάλυψη της ικανοποίησης του δικαιώματός του (ΑΠ 395/2009 ΝοΒ 2009.1432, ΕφΑθ 3861/2008 ΕφΑΔ 2009.110). Στην προκειμένη περίπτωση, οι εκκαλούντες με την έφεσή τους ισχυρίζονται ότι ο ενάγων ασκεί καταχρηστικά το επίδικο δικαίωμα του, ενόψει της προηγούμενης συμπεριφοράς του και συγκεκριμένα της μακράς αδράνειάς του, της μη προηγούμενης αποστολής εξώδικης δήλωσης και της μη λήψης ασφαλιστικών μέτρων, εξαιτίας των οποίων δημιουργήθηκε σε αυτούς η εύλογη και δικαιολογημένη πεποίθηση ότι δεν

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ
Ο ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ

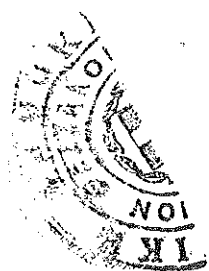
Σελ. 11^η της υπ' αριθμ. 1710/2011 απόφασης του Εφετείου Θεσσαλονίκης

επρόκειτο να ασκήσει οποιαδήποτε αξίωση εναντίον τους. Επιπλέον ισχυρίζονται ότι η καταχρηστική αυτή συμπεριφορά επιτείνεται από το γεγονός ότι ο ίδιος πωλεί τους χάρτες του στην τιμή των 120 ευρώ, παρότι κυκλοφορούν στην αγορά παρόμοιοι χάρτες αντί των 4,90 ευρώ ο καθένας και ότι οι ίδιοι πώλησαν σε διάστημα ενάμιση έτους πέντε μόνο αντίγραφα των ως άνω χαρτών αντί πενιχρού τιμήματος. Ο ισχυρισμός αυτός των εναγομένων και αληθής υποτιθέμενος δε αρκεί για να καταστήσει καταχρηστική την άσκηση του επίδικου δικαιώματος από τον ενάγοντα, αφού ούτε μακροχρόνια ήταν η αδράνεια του, ούτε υποχρεούτο να αποστείλει εξώδικη δήλωση ή να ασκήσει ασφαλιστικά μέτρα, η δε τυχόν έλλειψη ζημίας του ενάγοντος δεν καθιστά καταχρηστική την αγωγή αλλά αβάσιμη. Έτσι, αφού δεν προβλήθηκαν περιστατικά ή ειδικές συνθήκες και περιστάσεις, που να στοιχειοθετούν προφανή υπέρβαση των ορίων του άρθρου 281 ΑΚ, ορθά απορρίφθηκε ως μη νόμιμος ο ισχυρισμός αυτός των εναγομένων από το πρωτοβάθμιο δικαστήριο και συνεπώς πρέπει να απορριφθεί να απορριφθεί και ο σχετικός λόγος της έφεσης ως αβάσιμος.

Από τις ένορκες καταθέσεις των μαρτύρων που εξετάστηκαν στο ακροατήριο του πρωτοβάθμιου δικαστηρίου και περιέχονται στα ταυτόριθμα με την εκκαλουμένη πρακτικά δημόσιας συνεδρίασης και από

Σελ. 12^η της υπ' αριθμ. 1710/2011 απόφασης του Εφετείου Θεσσαλονίκης
τα έγγραφα που επικαλούνται και προσκομίζουν νόμιμα
οι διάδικοι, αποδείχθηκαν τα ακόλουθα: Ο ενάγων
είναι και διατηρεί τεχνικό
γραφείο στην οδό ,
είναι δε εξειδικευμένος στη χαρτογράφηση
πολεοδομικών συγκροτημάτων και δημοτικών
διαμερισμάτων και κατ' επέκταση στη σύνταξη χαρτών
συντελεστών δόμησης, γεωλογικών, ιστορικών και
αρχαιολογικών χαρτών. Ειδικότερα ο ενάγων
δημιούργησε δυο πρωτότυπους στη σύλληψη τους και
στην τελική διαμόρφωσή τους χάρτες, ο πρώτος από
τους οποίους αποτελεί τον πληροφοριακό θεματικό
χάρτη του πολεοδομικού συγκροτήματος Θεσσαλονίκης,
με συνήθη διάσταση 127εκ.χ 53εκ., ο οποίος συνιστά
λειτουργικό σύνολο με συντεταγμένες και
συντετμημένες μαθηματικά ακριβείς, ποικίλη
χρωματική απεικόνιση των δημοτικών διαμερισμάτων
της Θεσσαλονίκης, ειδικό αλφαβητικό ευρετήριο
αναγραφής 2.000 περίπου οδών της και με αναφορά
μέσα στο σχεδιασμένο χάρτη, χρωματικού και
σηματικού υπομνήματος. Ο χάρτης αυτός είναι
εμπλουτισμένος με σύμβολα αποκλειστικής δημιουργίας
του ενάγοντος και έχει διαμορφωθεί από αυτόν με
λεπτομερείς επισημάνσεις και διαφορετική χρωματική
απεικόνιση όλων των δημοτικών διαμερισμάτων,
τμημάτων τους, λιμένων, πάρκων, ελεύθερων χώρων,

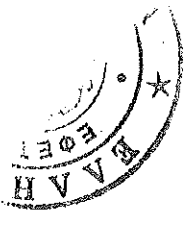

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ
Ο ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ

Σελ. 13^η της υπ' αριθμ. 1710/2011 απόφασης του Εφετείου Θεσσαλονίκης

χώρων σιδηροδρομικής και εναέριας μεταφοράς, στρατοπέδων, υποδομών πολιτισμικού και αθλητικού ενδιαφέροντος, πρωτευσουσών και δευτερευουσών οδικών αρτηριών. Μάλιστα, εκτός από τη λεπτομερή αναγραφή των οδών του πολεοδομικού συγκροτήματος της και των κατευθύνσεων και προσανατολισμών των κόμβων οδικής, σιδηροδρομικής και εναέριας μεταφοράς, υπάρχει παραπλεύρως του χάρτη και αλφαβητικό ευρετήριο όλων των παραπάνω οδών. Ο δεύτερος από τους χάρτες που δημιούργησε ο ενάγων, είναι χάρτης συντελεστών δόμησης του πολεοδομικού συγκροτήματος της Θεσσαλονίκης, ο οποίος είναι ο πρώτος χάρτης με αυτό το αντικείμενο. Η συνήθης διάσταση του είναι 120 εκ. χ 60 εκ. και συνιστά λειτουργικό σύνολο με συντεταγμένες και συντετμημένες μαθηματικά ακριβείς, διακρίνει με ποικίλη χρωματική απεικόνιση τις περιοχές ανάλογα με τον συντελεστή δόμησης της καθεμίας, έχει πινακίδια συντελεστών δόμησης της κάθε περιοχής αναλυτικά, περιέχει υπόμνημα υψομετρικής διαφοράς τομέων της και προσδιορισμού του ύψους των κτιρίων της ανά τομέα, οι δε σχετικές αναφορές των υπομνημάτων αυτών, εφαρμόζονται με ακρίβεια εντός του σχεδιασμένου χάρτη. Οι χάρτες αυτοί είναι ιδιαίτερα εύχρηστοι και για τη διαμόρφωσή τους ο ενάγων βασίστηκε σε

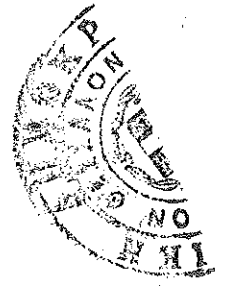

) και είναι πρωτοποριακό λογιστικό σύστημα που χρησιμοποιείται στην εισαγωγή, επεξεργασία, διαχείριση και ανάλυση ψηφιακών χαρτογραφικών δεδομένων. Εξάλλου, ο ενάγων για την ενημέρωση του καταναλωτικού κοινού σχετικά με το δημιουργό και δίκαιούχο του ηθικού όσο και του περιουσιακού δικαιώματος της πνευματικής ιδιοκτησίας των δύο αυτών χαρτών, έχει θέσει στο δεξιό κάτω τμήμα τους, το διακριτικό τίτλο «ΧΑΡΤΟΓΡΑΦΙΑ», ενώ παράλληλα, δίπλα στο διακριτικό αυτό γνώρισμα, έθεσε ευκρινή δήλωση απαγόρευσης, χωρίς τη συναίνεση του πνευματικού δημιουργού, της ολικής ή μερικής επανέκδοσης των χαρτών, ανατύπωσής τους και εξαγωγής στοιχείων τους με οποιονδήποτε τρόπο ή μέσο, ηλεκτρονικό ή μηχανικό. Ακόμη, ο ενάγων διαθέτει τους χάρτες αυτούς προς πώληση, κυρίως σε μεγάλες ποσότητες, σε οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης, σε γραφεία πολιτικών μηχανικών, αρχιτεκτόνων, τοπογράφων μηχανικών, σε εμπορικές επιχειρήσεις και σε μεμονωμένους αγοραστές. Εκτός όμως από τους χάρτες, κύριος σκοπός του ενάγοντος είναι η πώληση σε ενδιαφερόμενους αγοραστές, κυρίως ΟΤΑ, μεγάλα τεχνικά γραφεία και επιχειρήσεις, των ηλεκτρονικών αρχείων των χαρτών αυτών, έτσι ώστε ο εκάστοτε αγοραστής, να είναι σε θέση να αξιοποιήσει και με άλλους τρόπους τα δεδομένα και τις

Σελ. 16^η της υπ' αριθμ. 1710/2011 απόφασης του Εφετείου Θεσσαλονίκης

πληροφορίες που περιλαμβάνονται στο ηλεκτρονικό αρχείο και κυρίως να είναι σε θέση να προβαίνει σε αναπαραγωγή των χαρτών ανάλογα με τις ανάγκες του, χωρίς να χρειάζεται να ζητά κάθε φορά από τον ενάγοντα έναν ή περισσότερους χάρτες ή την άδεια του για αναπαραγωγή τους. Για το λόγο αυτό μάλιστα, δώριζε ή πωλούσε σε ιδιαίτερα χαμηλή τιμή τους χάρτες στους παραπάνω πελάτες, προκειμένου να προκαλέσει το ενδιαφέρον τους για την αγορά των ηλεκτρονικών αρχείων, τα οποία πωλούσε σε ιδιαίτερα υψηλή τιμή. Περαιτέρω, στις αρχές του 2006, ο ενάγων πληροφορήθηκε ότι η πρώτη εναγομένη, της οποίας οι υπόλοιποι εναγόμενοι είναι ομόρρυθμα μέλη και η οποία είναι επιχείρηση παραγωγής φωτοτυπικών αντιγράφων στην πόλη της , είχε προμηθευθεί έναν πληροφοριακό θεματικό χάρτη του πολεοδομικού συγκροτήματος και ένα χάρτη συντελεστών δόμησης, από τους παραπάνω αναφερθέντες, χωρίς να τους έχει αγοράσει από τον ίδιο, αλλά και χωρίς να έχει αγοράσει τα ηλεκτρονικά του αρχεία, έτσι ώστε να έχει το δικαίωμα να αναπαραγάγει φωτοτυπικά του αντίγραφα, προέβη σε παράνομη αναπαραγωγή τους σε έγχρωμη απεικόνιση και στη φυσική του διάσταση, με φωτοαντιγραφικά μέσα. Στη συνέχεια, προκειμένου να παραπλανήσει το αγοραστικό κοινό σχετικά με τον

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ
Ο ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ

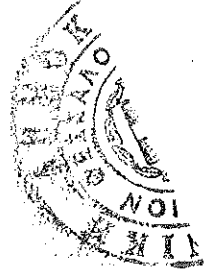

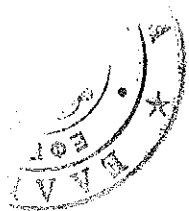
Σελ. 17^η της υπ' αριθμ. 1710/2011 απόφασης του Εφετείου Θεσσαλονίκης
πραγματικό δικαιούχο των πνευματικών δικαιωμάτων
των χαρτιών αυτών, αφού διέγραψε με μηχάνημα scanner
το διακριτικό γνώρισμα του ενάγοντος «ΧΑΡΤΟΓΡΑΦΙΑ»
και τη δήλωση περί απαγόρευσης, χωρίς τη συναίνεση
του ενάγοντος, της ολικής ή μερικής επανέκδοσης των
δυσ χαρτιών, της ανατύπωσης τους και της εξαγωγής
στοιχείων με οποιονδήποτε τρόπο, έθεσε στη θέση
τους το λογότυπό της «LOU Printing, scanning,
graphic, design, photocopies, bindings, plastic»
και τη διεύθυνση της, .

Μετά από την επεξεργασία αυτή, οι εναγόμενοι
ανήρτησαν τους δυο αυτούς χάρτες στο εσωτερικό του
ως άνω καταστήματος της πρώτης εναγομένης και
πωλούσαν αυτούς αντί του ποσού των 70 ευρώ το
τεμάχιο. Αντίθετα από κανένα στοιχείο δεν
αποδείχθηκε ότι οι εναγόμενοι αναπαρήγαγαν,
χρησιμοποίησαν ή με οποιονδήποτε τρόπο
εκμεταλλεύτηκαν τα ηλεκτρονικά αρχεία των δυο
ανωτέρω χαρτιών, αλλά χρησιμοποίησαν μόνο την υλική
αποτύπωση του πνευματικού του έργου επί των χαρτιών
αυτών. Από όλα τα παραπάνω αποδείχθηκε ότι ο
πληροφοριακός θεματικός χάρτης του πολεοδομικού
συγκροτήματος Θεσσαλονίκης και ο χάρτης συντελεστών
δόμησης, του ίδιου πολεοδομικού συγκροτήματος που
δημιούργησε ο ενάγων με αποκλειστικά προσωπική του
απασχόληση, έρευνα και διαμόρφωση, έχουν πρωτότυπο

χαρακτήρα, κατά την έννοια του άρθρου 2 παρ.1 Ν.2121/1993 και συνεπώς αποτελούν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας, αφού είναι υψηλής ποιότητας και υπάρχει σ' αυτούς η δημιουργική επέμβαση του ενάγοντος, πέραν της απλής αποτύπωσης των οδών της πόλης, με τη χρήση συμβόλων δημιουργίας του ενάγοντος για την επισήμανση των πολιτιστικών, αθλητικών και υγειονομικών χώρων, καθώς επίσης και των πάρκων, των χώρων σιδηροδρομικής και εναέριας μεταφοράς, πρωτεύουσών και δευτερευουσών οδικών αρτηριών, με ειδικούς χρωματισμούς και χρήση λεπτομερών επισημάνσεων, που καθιστούν τους χάρτες φιλικούς στον εκάστοτε χρήστη τους. Ειδικά δε ο χάρτης συντελεστών δόμησης ήταν ο μοναδικός στο είδος του που κυκλοφόρησε το συγκεκριμένο χρονικό διάστημα. Τα ανωτέρω πνευματικά δημιουργήματα, φέρουν τη σφραγίδα της επιστημονικής κατάρτισης του ενάγοντος και αντανακλούν την προσωπικότητα αυτού ως πνευματικού δημιουργού τους, δηλαδή την ικανότητα του στην αποτύπωση του συνόλου των στοιχείων που απαρτίζουν το πολεοδομικό συγκρότημα της , τη μακρόχρονη και επίπονη εργασία του, τη χρήση από αυτών ειδικών τεχνικών μέσων, την παρατήρηση, τον υπολογισμό, την έρευνα και την εμπειρία του στη δημιουργική διαδικασία, που επέφεραν το συγκεκριμένο αποτέλεσμα. Άλλωστε, οι

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ
Ο ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ

συγκεκριμένοι αυτοί χάρτες, αποτελούν μοναδική αποτύπωση που δεν μπορεί να επαναληφθεί, λόγω ακριβώς της προσωπικής παρέμβασης του ενάγοντος δημιουργού τους και των στοιχείων της προσωπικότητάς του. Ακόμη, οι εναγόμενοι, λόγω της παραπάνω επαγγελματικής τους δραστηριότητας, γνώριζαν τα θέματα της πνευματικής ιδιοκτησίας και ειδικότερα ότι απαγορεύεται η αναδημοσίευση ή η χρήση των πνευματικών δημιουργημάτων χωρίς την άδεια του δημιουργού και παρόλα αυτά προέβησαν στην αναπαραγωγή και πώληση των επίδικων χαρτών, χωρίς τη συναίνεση του ενάγοντος δημιουργού τους, προκειμένου να προσελκύσουν το αγοραστικό κοινό, λόγω της πρωτοτυπίας και της μοναδικότητας των χαρτών. Η πράξη αυτή των εναγομένων έγινε εν γνώσει του παράνομου χαρακτήρα της και αυτό αποδεικνύεται και από το γεγονός της διαγραφής του διακριτικού γνωρίσματος του ενάγοντος «ΧΑΡΤΟΓΡΑΦΙΑ», από το κάτω δεξιό τμήμα των επίδικων χαρτών και τη θέση του διακριτικού γνωρίσματος της πρώτης εναγομένης, καθώς και από τη διαγραφή της απαγόρευσης του ενάγοντος περί ανατύπωσης των χαρτών αυτών χωρίς την άδειά του, ώστε να προκληθεί σύγχυση στο αγοραστικό κοινό ως προς την ταυτότητα του δημιουργού τους. Η ως άνω διαγραφή έγινε με τη χρήση τεχνικών μέσων και ειδικής επεξεργασίας των

δυο αρχικών χαρτών, γεγονός που επίσης αποδεικνύει την πρόθεσή τους να εκμεταλλευτούν τα πνευματικά δημιουργήματα του ενάγοντος χωρίς την άδεια του. Έτσι οι εναγόμενοι με την ως παράνομη πράξη τους, που παράλληλα συνιστά και αδικοπραξία, αφενός μεν προσέβαλλαν το ηθικό και περιουσιακό δικαίωμα του ενάγοντος στα ως άνω πνευματικά του δημιουργήματα, αφετέρου δε αποκόμισαν οι ίδιοι οικονομικά οφέλη από την πώληση των επίδικων χαρτών. Επομένως, πρέπει να αναγνωρισθεί το δικαίωμα πνευματικής ιδιοκτησίας του ενάγοντος στα ως άνω πνευματικά δημιουργήματα του. Περαιτέρω, ο ενάγων, λόγω της ανωτέρω αδικοπρακτικής συμπεριφοράς των εναγομένων, δικαιούται αποζημίωση, σύμφωνα με το άρθρο 65 του Ν.2121/1993, το ύψος της οποίας καθορίζεται κατ' ελάχιστο όριο από το διπλάσιο της αμοιβής που συνήθως ή κατά νόμο καταβάλλεται για το είδος της εκμετάλλευσης που έκαναν οι εναγόμενοι, χωρίς την άδεια του ενάγοντος. Εξάλλου, η αξία του καθενός από τους επίδικους χάρτες, καθορίζεται από τον ενάγοντα δημιουργό τους, ανάλογα με το αν σκοπεύεται η πώληση των χαρτών αυτών ως μεμονωμένων δημιουργημάτων ή αν με την πώληση τους, σκοπός του δημιουργού είναι το να καταστήσει το έργο του γνωστό στον πελάτη προς τον οποίο απευθύνεται, με απώτερο όμως σκοπό την αγορά του ηλεκτρονικού τους

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ
Ο ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ

Σελ. 21^η της υπ' αριθμ. 1710/2011 απόφασης του Εφετείου Θεσσαλονίκης

υπόβαθρου, δηλαδή του ηλεκτρονικού τους αρχείου, του οποίου η τιμή υπερβαίνει σημαντικά την τιμή πώλησης των μεμονωμένων χαρτών. Επομένως, σύμφωνα με τα ως άνω, αλλά και σύμφωνα με τα διδάγματα της κοινής πείρας και τα συναλλακτικά ήθη, το Δικαστήριο κρίνει ότι η αξία του καθενός εκ των επίδικων χαρτών, ανέρχεται στο ποσό των 3.000 ευρώ για το χάρτη πολεοδομικού συγκροτήματος και στο ποσό των 5.000 ευρώ για τον χάρτη συντελεστών δόμησης. Έτσι οι εναγόμενοι πρέπει να υποχρεωθούν να καταβάλουν στον ενάγοντα, εις ολόκληρον ο καθένας, το διπλάσιο της αξίας κάθε χάρτη που παράνομα και υπαίτια αναπαρήγαγαν και συγκεκριμένα το ποσό των 16.000 ευρώ ($3.000 \times 2 + 5.000 \times 2$). Επίσης πρέπει να υποχρεωθούν να καταβάλουν σ' αυτόν, ως χρηματική ικανοποίηση λόγω ηθικής βλάβης, την οποία υπέστη από την σε βάρος του παράνομη και υπαίτια πράξη των εναγομένων, το ποσό των 3.000 ευρώ, το οποίο κρίνεται εύλογο και δίκαιο, λαμβανομένων υπόψη του μεγέθους προσβολής, των συνθηκών τέλεσης αυτής, της υπαιτιότητας των εναγομένων και της κοινωνικής και οικονομικής κατάστασης των διαδίκων. Συνολικά λοιπόν οι εναγόμενοι οφείλουν να καταβάλουν στον ενάγοντα το ποσό των 19.000 ευρώ ($16.000 + 3.000$), με το νόμιμο τόκο από την επίδοση της αγωγής έως την εξόφληση.

Σελ. 22^η της υπ' αριθμ. 1710/2011 απόφασης του Εφετείου Θεσσαλονίκης

Επομένως, το πρωτοβάθμιο δικαστήριο, που με την εκκαλουμένη απόφαση του κατέληξε στην ίδια κρίση, ορθά εκτίμησε τις αποδείξεις και συνεπώς οι σχετικοί λόγοι των εφέσεων, καθώς και οι εφέσεις στο σύνολο τους πρέπει να απορριφθούν. Τέλος, πρέπει ο κάθε εκκαλών, ως ηττώμενος διάδικος, να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα του αντιδίκου του εφεσιβλήτου του παρόντος βαθμού δικαιοδοσίας (άρθρα 176, 183, 191 παρ.2 ΚΠολΔ), όπως ορίζεται ειδικότερα στο διατακτικό.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

**ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ
Ο ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ**

Συνεκδικάζει κατ' αντιμωλίαν των διαδίκων τις εφέσεις που αναφέρονται στο σκεπτικό.

Δέχεται τυπικά και

Απορρίπτει ουσιαστικά τις εφέσεις.

Καταδικάζει τους εκκαλούντες στα δικαστικά έξοδα των εφεσιβλήτων κάθε έφεσης του παρόντος βαθμού δικαιοδοσίας και ορίζει αυτά στο ποσό στο οχτακοσίων (800) ευρώ.

ΚΡΙΘΗΚΕ και αποφασίστηκε στη Θεσσαλονίκη στις 8 Σεπτεμβρίου 2011 και δημοσιεύθηκε στις 30 Σεπτεμβρίου 2011, σε έκτακτη δημόσια συνεδρίαση στο ακροατήριο.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

12/4/2012
Θεσσαλονίκη
Γραμματέας

Ναυμία Γραβα